

Oponentský posudek na disertační práci

Autorka: Mgr.Nataša Ivanovič

Téma: „Pharmacoeconomics in decision making“

Oponent: Doc.MUDr.Tomáš Sechser,CSc

Předložená disertační práce se na téměř stovce stran zabývá farmakoekonomikou a jejími praktickými aplikacemi. Téma disertační práce je tedy velmi aktuální a její výsledky mají ambici se prosadit i v klinické praxi.

Autorka problematiku rozebírá z teoretického i praktického hlediska, práci formálně přehledně zpracovanou lze členit do 3 částí:

1.část zkoumá **vztahy farmakoekonomiky a výzkumu výsledků** (outcomes research) a popisuje jejich metodologii. Autorka celkem výstižně interpretuje tyto související, ale nikoli zcela totožné pojmy. Farmakoekonomika je vědecký výzkumný nástroj, její multidisciplinární metodologie je dobře košatá a v literatuře dobře dostupná. Jde o ekonomické hodnocení: jde obvykle o srovnávací analýzu dvou nebo více alternativních farmakoterapeutických postupů v pojmech jejich nákladů a výsledků.

Vedle toho, předmětem výzkumu výsledků je hodnocení různých léčebných postupů či režimů s cílem změřit či zjistit do jaké míry je dosahováno cílů terapie nebo žádoucích výsledků.

Autorka velmi názorně dokládá, jak deskriptivní a analytické metody farmakoekonomiky mohou poskytovat a také poskytují cenné informace pro ty, kteří rozhodují ve zdravotní péči. Rozhodovací proces ovšem probíhá na různých úrovních, od špičkového managementu až k praktickému lékaři.. Nikoli jednoduché a nikoli snadno představitelné je využívání výsledků farmakoekonomických analýz včetně modelování tam, kde je výzkum výsledků omezen úhlem pohledu plátce a vychází pouze z jediného principu: co je nejlevnější, to je nejlepší. Hodnocení 1.části: na popisu farmakoekonomiky a její metodologie autorka názorně demonstruje, že se v této problematice dobře orientuje a tím má i předpoklady pro řešení dalších částí.

2.část je věnována problematice národních **doporučených postupů (guidelines)** a jako příklad je uvedena aktualizace nizozemských doporučených postupů. Autorka chápe guidelines, podobně jako jiné autorky (Szende, Orlewski) jako jednotlivé prvky návodu podrobně definujícího vlastní přístup k farmakoekonomice (např. celospolečenský úhel pohledu, diskontování apod.), které mohou posloužit k porovnání obdobných postupů,

akceptovaných v jiných zemích. Podobně jako ostatní „pravidla hry“ významně přispívají ke „kultivaci“ farmakoekonomických analýz. V této části disertace autorka přesvědčivě prezentuje svůj příspěvek k nizozemským postupům. Oponent doufá, že se autorka ve své další vědecké práci pustí do analýzy farmakoekonomických postupů publikovaných v českém písemnictví. Tato část disertace se ovšem nevztahuje na tzv. praktické klinické doporučené postupy, které jsou obrovským problémem např. u nás, což ovšem nijak nesnižuje hodnotu zkušeností, které autorka publikovala na Slovensku.

3.část považuje oponent za nejvýznamnější část disertace: jde o **praktickou aplikaci farmakoekonomiky** na „modelovou“ problematiku prevence tromboembolismu u elektivní chirurgické náhrady kyčelního kloubu. Jsou porovnány výsledky různých publikovaných klinických studií a posouzena nákladová efektivita různých farmakoterapeutických intervencí a porovnána se standardní intervencí s použitím LMWH. Konkrétní výstupy a publikace v impaktovaném zahraničním časopise je příkladem toho nejlepšího použití farmakoekonomiky s takřka bezprostředním dopadem do klinické praxe (v Nizozemí).

Souhrnné hodnocení disertační práce:

- a) celkově lze hodnotit předloženou disertační práci jako formálně i obsahově splňující požadavky na ni kladenou a doporučuji je vřele k obhajobě;
- b) systematicky získávanými výsledky a jejich publikacemi autorka prokázala svoji způsobilost vědecky pracovat a tvůrčím způsobem uplatňovat farmakoekonomické přístupy
- c) disertační práce je přínosná především z hlediska praktického a je cenným příspěvkem do diskuse o možnostech farmakoekonomického výzkumu poskytovat informace pro ty, kteří rozhodují, avšak informacím naslouchají.

Dotazy na autorku:

- 1) Farmakoekonomika je vědeckou disciplínou, která poskytuje kritické informace pro rozhodovací proces na různých úrovních: do jaké míry se farmakoekonomika konkrétně podílí na rozhodovacím procesu v rámci zařazování léčivých látek a je obsahující léčivých přípravků do nemocničních pozitivních listů v Nizozemí?
- 2) Jaký je názor autorky na postavení problematiky hodnocení zdravotních intervencí (= Health Technology Assessment) ve vztahu k farmakoekonomice v Nizozemí?

V Praze 7.června 2007

Doc.MUDr Tomáš Sechser, CSc.

